

BIBLIOGRAPHY

1. ANCIENT AND CLASSIC AUTHORS

- Athanasius. *Letters*. 1975. Nicean and Post Nicean Fathers, 2nd Series, vol.4.
- Calvin, J. *Institutes of the Christian Religion*. Beveridge, H. (trans.) 1962. London: James Clarke.
- Eusebius of Caesarea. *Historia Ecclesiastica*. Bardy (ed) Histoire ecclésiastique. Vols 31, 41, 55, 73.
- Heraclitus. *Fragments*. Robinson, T.M. (trans.) 1991. Toronto: University of Toronto Press.
- Justine. *Apology*. Wortelle, A. (trans.) 1987. Etudes Augustiniennes.
- Plato. *Critias*. Bury, R.G. (trans.) 1952. Loeb Classical Library.
- , *Epistle VII*. Bury, R.G. (trans.) 1952. Loeb Classical Library.
- , *Gorgias*. Lamb, R.M. (trans.) 1939. Loeb Classical Library.
- , *Laws*. RG Bury (trans.) 1953. Loeb Classical Library.
- , *Timaeus*. RG Bury (trans.) 1952. Loeb Classical Library.
- Socrates. *Historia Ecclesiastica*. 1890. Nicean and Post Nicean Fathers, 2nd Series, vol. 2.
- Sozomen. *Historia Ecclesiastica*. 1890. Nicean and Post Nicean Fathers, 2nd Series, vol. 2.
- Theodoret. *Historia Ecclesiastica*. 1892. Nicean and Post Nicean Fathers, 2nd Series, vol. 3.

2. WORKS BY BEN MARAIS

- , 1931. *Stylvernuwing by Arthur van Schendel*. Unpublished MA Dissertation, University of Stellenbosch.
- , 1935. *Probleme van die Ontwikkeling van die Onsterflikheid in die Griekse Filosofie*. Unpublished MA dissertation, University of Stellenbosch.
- , 1940a. “ ‘n Oproep”, in *Die Kerkbode*, 10 April 1940.
- , 1940b. “Die Evangelisasieveldtog op die Witwatersrandse Universiteit”, in *Die*

BIBLIOGRAPHY

- Kerkbode*, 31 July 1940.
- , 1940c. "Ons Sendingbeleid", in *Die Kerkbode*, 15 May 1940.
- , 1946. *Die Christelike Broederskapsleer en sy Toepassing in die Kerk van die Eerste Drie Eeue*. Unpublished D.Phil Thesis, University of Stellenbosch.
- , 1947. "'n Kritiese Beoordeling van die Standpunt van Ons Kerk Insake Rasseverhoudings met die oog op die Gebeure Oorsee", in *Op die Horison*, IX, 2 June 1947.
- , 1952a. *Colour: Unsolved problem of the West*. Cape Town: Timmins.
- , 1952b. *'n Groet op die Pad*. Cape Town: N.G. Kerk-Uitgewers.
- , 1954a. "Address to World Council of Churches", Evanston: Unpublished Pretoria Archives.
- , 1954b. "Rondom die Studie van die Kerkgeskiedenis". University of Pretoria, Inaugural Lecture: Pretoria NG Kerk Archive Collection.
- , 1955(?). "Studentebedieningverslag". Pretoria Archives.
- , 1958. *Rondom die Eenheid van die Kerk van Christus en die Ekumeniese Beweging*. Cape Town: N.G. Kerk-Uitgewers.
- , 1959a. *Die Kerk deur die Eeue*. Pretoria: NG Kerk-Uitgewers.
- , 1959b. "Die Groepsgebiede-Wet en die Indiërs", in *Die Kerkbode*, 28 January 1959.
- , 1959c. "The Church Must Win the Masses", in *Rand Daily Mail*, 19 June 1959.
- , 1960. "Die Kerk in die Huidige Wêreld", in A.S. Geysers (et al.). *Vertraagde Aksie. 'n Ekumeniese Getuigenis uit die Afrikaanssprekende Kerk*. Pretoria: Die Outeurs.
- , 1961. "Op My Wagpos: Vurige Nasionalisme by Alle Afrika State", in *Werda*, 1 August 1961.
- , 1962a. "Eine Stimme aus dem Südliche Afrika", in C. Berg (red), *Stimme aus der Ökumene*, Festschrift for WA Visser't Hooft. Amsterdam.
- , 1962b. *Kerkgeskiedenis. Beknopte Aantekeninge Alleen ter Aanvulling van Klaswerk, Vrye Lesings en Selfstudie*. Pretoria: NG Kerkboekhandel.
- , 1964a. "Besware Teen en Probleme om die Ekumene", in A.J. van Wijk (red), *Die Ekumene: 'n Besinning in Interkerklike Verhoudinge*. Stellenbosch: Kosma.
- , 1964b. *The Two Faces of Africa*. Pietermaritzburg: Shuter & Shooter.

BIBLIOGRAPHY

- , 1964c. *Wit Huise van Herinnering: Oordenkinge vir Een-en-Dertig Dae*. Pretoria: NG Kerk-Uitgewers.
- , 1964d. Draft Letter to General Secretary of World Council of Churches, 25 September 1964.
- , 1969a. “Moeilike Jare Wag op VSA”, in *Dagbreek en Landstem*, 16 March 1969.
- , 1969b. “Report on a visit to the United States”, US SALEP Report, Pretoria NG Kerk Archives.
- , 1970a. Draft Letter to Dr Blake, 3 September 1970.
- , 1970b. “Letter to WCC: to Dr Carson Blake”, in *Pro Veritate*, 9,6, 1 September 1970.
- , 1972. “Real Brotherhood in South Africa” (Report of SPROCAS: The Church and Apartheid), in *Pro Veritate*, 15 February 1972.
- , 1975(?). “Autobiographical Notes”. Loose Manuscript: Pretoria NG Kerk Archive.
- , 1976. “My Eerste Sinode”, in *Die Voorligter*, 39,2, 1 January 1976.
- , 1978(?). Draft Letter to Dr Potter.
- , 1985a. Letter to the Editor, “Kerke se Besluit Laat ‘n Mens se Hart Gloei”, in *Die Burger*, 29 January 1985.
- , 1985b. “Ope Brief aan Beyers Naudé”, in *Rapport* 28 July 1985.
- , (?). “An Enchanted World”. Loose Manuscript: Pretoria Archive.

3. GENERAL AUTHORS

- Ad Destinatum I*. 1988. University of Pretoria.
- Ali, S.S. (ed) 1994. *Ghandi and South Africa*. Delhi: Hind Pocket Books.
- Allen, J. 1997. *The Essential Desmond Tutu*. Cape Town: D Philips Publishers.
- Bainton, R.H. 1948. “Servetus and the Genevan Libertines”, in *Church History* 5,1, 141-149.
- , 1950. *Here I Stand: A life of Martin Luther*. New York: Mentor Books.
- Bakhuizen van den Brink, J.N. & Dankbaar, W.F. 1967. *Handboek der Kerkgeschiedenis*, Derde Deel: *Reformatie en Contra-reformatie*. Den Haag: Bert Bakker.
- Bebbington, D. 1979. *Patterns in History: A Christian Perspective on Historical Thought*. Grand Rapids: Baker Book House.

BIBLIOGRAPHY

- , 1995. "Trends in British Church History", in *Studia Historiae Ecclesiasticae*, 21, 2, 57-70.
- Berkhoff, L. 1937. *Reformed Dogmatics*. Grand Rapids: Eerdmans.
- Boje, J.G. 1991. *Ecumenical South African Church Historiography – Towards a Transcontextual Approach*. Unpublished M.Th Dissertation, University of South Africa.
- Blake, E.C. 1970. Letter to Ben Marais, 24 September 1970. Geneva: World Council of Churches.
- Borchardt, C.F.A. 1966, *Hilary of Poitiers' Role in the Arian Struggle*, Nijhoff: Gravenhage.
- , 1984. "Die Relevansie van Luther se Beroep op die Skrif Alleen in Afrika-konteks", in J.W. Hofmeyr, & W.S. Vorster. (eds) 1984. *New Faces of Africa: Essays in Honour of Ben (Barend Jacobus) Marais*. Pretoria: Universiteit van Suid Afrika, 1-13.
- , 1986. "Die 'Swakheid van Sommige' en die Sending", in N.J. Smith, F.E. O'Brien Geldenhuys & P.G.J. Meiring (eds), *Storm-kompas. Opstelle op Soek na 'n Suiwer Koers in die Suid-Afrikaanse Konteks van die Jare Tagtig*. Kaapstad: Tafelberg, 70-85.
- Bosch, D.J. 1981. "Kerk en Politiek in die Suid-Afrikaanse Konteks", in N.J. Smith, F.E. O'Brien Geldenhuys & P.G.J. Meiring (eds), *Storm-kompas. Opstelle op Soek na 'n Suiwer Koers in die Suid-Afrikaanse Konteks van die Jare Tagtig*. Kaapstad: Tafelberg, 24-37.
- , 1984. "The Roots and Fruits of Afrikaner Civil Religion", in J.W. Hofmeyr, & W.S. Vorster. (eds) 1984. *New Faces of Africa: Essays in Honour of Ben (Barend Jacobus) Marais*. Pretoria: Universiteit van Suid Afrika, 14-35.
- Botha, C.J. 1979. "Ben Marais se Stryd in die Sinodes teen die 'Bybelse Fundering van Apartheid'", in A.C. Viljoen (ed), *Ekumene Onder die Suiderkruis*. Pretoria: Universiteit van Suid Afrika, 15-34.
- Brink, A.P. 1979. *A Dry White Season*. London: Flamingo.
- Brown, E. 1992a. Letter to Ben Marais, 21 September 1992. University of Stellenbosch.
- , 1992b. "Die Kerklike en Akademiese Bydrae van Prof Ben (Barend) J (Jacobus)

BIBLIOGRAPHY

- Marais”, in *Ned Geref Teologiese Tydskrif*, 1992, 33, 4:482-494.
- Brunner, E. 1937. *The Divine Imperative: A Study in Christian Ethics*. London: Lutterworth.
- Bruwer, J.P. 1953. “Die Kleur-Krisis in die Weste”, in *Tydskrif vir Rasse Aangeleenthede*, 4,1: 28-36.
- Buskes, J.J. 1956. *Zuid Afrikas Apartheidsbeleid: Onaanvaarbaar!* Amsterdam: Bakker.
- Chestnut, G.F. 1977. *The First Christian Histories. Eusebius, Socrates, Sozomenus, Theodoretus and Euagrius*. *Théologie Historique*, 64.
- Cochrane, J. 1987. *Servants of Power: The Role of the English-Speaking Churches 1903-1930*. Unpublished Ph.D Thesis. University of Cape Town.
- Coetzee, J.H. 1953. “Die Kleurkrisis in die Weste”, in *Koers* 20 1953.
- Commendatio Unisa*. 1979. University of South Africa. 16 May 1979.
- Cronjé, G. 1942. *Regverdige Rasse-Apartheid*. Stellenbosch: CSV Boekhandel.
- De Kerkbode*, 25 August 1910. “Het Naturellen Vraagstuk I”.
- De Kerkbode*, 1 September 1910. “Het Naturelle Vraagstuk II: De Inboorling in Zijn Maatskapijlike Toestand”.
- De Kerkbode*, 8 September 1910. “Het Naturellen Vraagstuk III: Welk Rechten Mogen Wij de Naturel Toekennen”.
- De Kerkbode*, 15 September 1910. “Het Naturellen Vraagstuk IV: Rechten Waarop de Naturel Aanspraak Heeft – Opvoeding”.
- De Kerkbode*, 22 September 1910. “Het Naturellen Vraagstuk V: Rechten waarop de Naturel aanspraak heeft – Stemrecht”.
- Die Burger*, 25 November 1952.
- Die Transvaler*, 18 November 1952.
- Die Voorligter*, 1953, 16 (1).
- Du Plessis, J. 1917. *Een Toer Door Afrika*. Kaapstad: Z-A Bijbelvereniging.
- Du Preez, A.B. 1952. “Kleur Krisis in die Weste”, in *Die Kerkbode*. 10 December 1952.
- Du Toit, P.R., Hofmeyr, J.W., Strauss, P.J. & Van der Merwe, J.M. 2002. *Moeisame Pad na Vernuwning: Die NG Kerk se Pad van Isolاسie en die Soeke na 'n Nuwe Relevansie*. Bloemfontein: Barnabas.

BIBLIOGRAPHY

- Ebeling, G. 1947. *Kirchengeschichte als Geschichte der Auslegung der Heiligen Schrift*. Tübingen.
- Eiselen, W.W.M. 1967. Generaal Hertzog se Bantoebeleid en die Uitbouing Daarvan deur Sy Opvolgers. *Hertzog-Annale van die Suid-Afrikaanse Akademie vir Wetenskap en Kuns*, 14:1-12.
- Gerdener, G.B.A. 1934. *Geskiedenis van die Ned. Geref. Kerke in Natal, Vrystaat en Transvaal*. Kaapstad: SA Bybelvereniging.
- , 1943. *Die Boodskap van 'n Man: Lewenskets van Prof. J. Du Plessis*. Stellenbosch: C.S.V Boekhandel.
- Grense, 1961. *'n Simposium oor Rasse- en Ander Verhoudinge*. Stellenbosch: Universiteits-uitgewers.
- Grobler, H.S. 1983. *Die Raad van die Nederduitse Gereformeerde Kerke*. Unpublished DD Thesis, University of Pretoria.
- Hanekom, T.N. 1952. "Kleur Krisis in die Weste", in *Kerkbode*. 10 December 1952.
- , 1952. *Ons Nederduitse Gereformeerde Kerk: Gedenkboek By Ons Derde Eeufees 1952*. Cape Town: N.G. Kerk-uitgewers.
- Hawkins, S.W., Sagan, C. & Miller, R. 1998. *A Brief History of Time: From the Big Bang to Black Holes*. Toronto: Bantam Books.
- Hill, I.T. & Harris, A. (eds) 1989. *Beyond the Barricades: Popular Resistance in South Africa in the 1980s. Photographs by Twenty South African Photographers*. Cape Town: Kliptown Books.
- Hoekstra, H.T. 1979. *The World Council of Churches and the Demise of Evangelism*. Wheaton: Tyndale House.
- Hoernlé, R.F.A. 1935. "Race Relations and Religion", in *The South African Outlook*, August 1 1935, 172-173.
- , 1939. *South African Native Policy and the Liberal Spirit*. Cape Town.
- Hofmeyr, G.S. (ed) 2002. *NG Kerk 350: Eenhonderd Bakens in die Geskiedenis van die Nederduitse Gereformeerde Kerk 1652-2002*. Wellington: Lux Verbi.
- Hofmeyr, J.W. 1979. "Die Huidige Stand van die Beoefening van die Kerkgeskiedenis in Suid Afrika", in A.C. Viljoen (ed), *Ekumene Onder die Suiderkruis*. Pretoria: Universiteit van Suid Afrika, 48-59.
- Hofmeyr, J.W., Lombaard, C.J.S. & Maritz, P.J. (eds) 2001. *1948 Plus 50 Years:*

BIBLIOGRAPHY

- Theology, Apartheid and Church: Past, Present and Future*. Pretoria: IMER Publishers.
- Hofmeyr, J.W. & Pillay, G.J. (eds) 1994. *A History of Christianity in South Africa*. Volume 1. Pretoria: Haum Tertiary.
- Hofmeyr, J.W. & Vorster, W.S. (eds) 1984. *New Faces of Africa: Essays in Honour of Ben (Barend Jacobus) Marais*. Pretoria: Universiteit van Suid Afrika.
- Hunt-Davies, R. 1975. "A South African Exponent of Booker T. Washington", in *Journal of African Studies*, 2,4:497-529.
- Jackson, N. 1999. "Ben Marais Was 'n Akademies Brillante Profeet met Visie", in *Beeld*. 28 January 1999.
- Jewish Affairs*, October 1964.
- Joubert, D.M. 1987. Letter to Ben Marais, 13 October 1987. University of Pretoria.
- Kalu, O 2002. "Harsh Flutes: The Religious Dimension of the Legitimacy Crisis in Nigeria, 1993-1998", in *Studia Historiae Ecclesiasticae*, 28,1: 311-348.
- Keet, B.B. 1956. *Whither South Africa?* Stellenbosch: University Publishers.
- Keet, D.J. 1942. *Wonderdade van God: Jubileum Gedenkboek 1842-1942*. Johannesburg: Voortrekkerpers.
- Kinghorn, J. (ed) 1986. *Die NG Kerk en Apartheid*. Johannesburg: Macmillan.
- Kinnamon, M. & Cope, B.E. 1997. *The Ecumenical Movement: An Anthology of Key Texts and Voices*. Geneva: WCC Publications.
- Kittrie, N.N. 1988. "Reform, Disorder or Revolution: an American Look at South Africa", in E. Wainwright & B. Wakabayashi (eds), *South Africa: Reform or Revolution*. Johannesburg: Professors of World Peace Academy, 1-17.
- Kotzé, D.J. 1961. Die Kommuniste en sy Metodes, in *Grense: 'n Simposium oor Rasse- en Ander Verhoudinge*. Stellenbosch: Universiteits-uitgewers.
- Kraemer, H. 1938. *The Christian Message in a Non-Christian World*. London.
- , 1949 "Introductory Survey", in *On the Meaning of History*. Papers of the Ecumenical Institute no V. Geneva: Oikumene.
- Kriek, D.J. 1971. *Genl. J.B.M. Hertzog se Opvattinge oor die Verhouding Tussen die Afrikaans- en Engelssprekendes na Uniewording*. Unpublished D.Phil Thesis, University of Pretoria.
- Landman, C. 1984. "Die Jeugdige Gesig van Ben Marais", in J.W. Hofmeyr, & W.S.

BIBLIOGRAPHY

- Vorster. (eds) 1984. *New Faces of Africa: Essays in Honour of Ben (Barend Jacobus) Marais*. Pretoria: Universiteit van Suid Afrika, 117-128.
- Latourette, K.S. 1937. *A History of the Expansion of Christianity. Volume 1 The First Five Centuries*. New York: Harper Books.
- , 1938. *A History of the Expansion of Christianity. Volume 2 The Thousand Years of Uncertainty AD 500 – AD 1500*. New York: Harper Books.
- , 1939. *A History of the Expansion of Christianity. Volume 3 Three Centuries of Advance AD 1500 – AD 1800*. New York: Harper Books.
- , 1941. *A History of the Expansion of Christianity. Volume 4 The Great Century AD 1800 – AD 1914: Europe and the United States*. New York: Harper Books.
- , 1943. *A History of the Expansion of Christianity. Volume 5 The Great Century in the Americas, Australasia and Africa*. New York: Harper Books.
- , 1944. *A History of the Expansion of Christianity. Volume 6 The Great Century in Northern Africa and Asia*. New York: Harper Books.
- Lombard, R.T.J. 1981. *Die Nederduitse Gereformeerde Kerk en Rassepolitiek: Met Speciale Verwysing na die Jare 1948-1961*. Pretoria: NG Kerkboekhandel.
- Louw, R.W. 1994. *Die Vormingsjare van die Kerkleier J D (Koot) Vorster*. Unpublished M.Th, University of South Africa.
- Lückhoff, A.H. 1978. *Cottesloe*. Kaapstad: Tafelberg.
- Macquarrie, J.W. 1933. "The Poor White Problem: Report of the Commission of Investigation", in *The South African Outlook*, 1 February 1933.
- Malan, L.C. 1989. Letter to Ben Marais, 10 April 1989. University of Pretoria.
- Marais, S. 1977. *Hulle het Driwwe Oopgemaak*. Pretoria: N.G. Kerkboekhandel.
- Maritz, P.J. 2000. "The Status of Non-citizens: Equivalence between Platonic and Contemporary Citizenship", in J.D. Gericke & P.J. Maritz (eds), *Justice, Values and Citizenship*, (Phronimon Special Supplement). Pretoria: SASGPH, 201-208.
- Marks, S. 1975. "The Ambiguities of Dependence: John Dube of Natal", *Journal of Southern African Studies*, 1975,2:162-180.
- Marks, S. & Trapido, S. 1987. *The Politics of Race, Class and Nationalism in Twentieth Century South Africa*. London: Longman.
- Moorrees, A. 1937. *Die Nederduitse Gereformeerde Kerk in Suid-Afrika 1652-1873*.

BIBLIOGRAPHY

- Kaapstad: SA Bybelvereniging.
- Mouton, A. 2002. *Voorloper: Die Lewe van Schalk Pienaar*. Kaapstad: Tafelberg.
- Nash, M. 1975. *Ecumenical Movement in the 1960s*. Johannesburg: Raven Press.
- Naudé, B. 1995. *My Land van Hoop: Die Lewe van Beyers Naudé*. Kaapstad: Human & Rousseau.
- Nicol, Wm. 1958. *Met Toga en Troffel: Die Lewe van 'n Stadspredikant*. Cape Town: N.G. Kerk-Uitgewers.
- Oldham, J.H. 1935. *The Student World*. London: Oxford University Press.
- Oosthuizen, G.C. 1988. "Black Theology as a Factor in Reform", in E. Wainwright & B. Wakabayashi (eds), *South Africa: Reform or Revolution*. Johannesburg: Professors of World Peace Academy, 28-47.
- Pakenham, T. 1979. *The Boer War*. Johannesburg: Jonathan Ball.
- Petersen, R. 2001. "... In the 'English Speaking' Churches", in J.W. Hofmeyr, C.J.S. Lombaard & P.J. Maritz (eds) 2001. *1948 Plus 50 Years: Theology, Apartheid and Church: Past, Present and Future*. Pretoria: IMER Publishers.
- Pienaar, S. 1974a. *Beeld*. 11 October 1974.
- , 1974b. *Beeld*. 15 October 1974.
- , 1974c. *Beeld*. 25 November 1974.
- Pillay, G.J. 1988. "The On-Going Historical Quest for Meaning and Relevance", in *Studia Historiae Ecclesiasticae*, 18, 85-91.
- , 1993. *Voices of Liberation: Vol 1: Albert Luthuli*. Pretoria: HSRC Publishers.
- Pillay, G.J. & Hofmeyr, J.W. (eds) 1991. *Perspectives on Church History: An Introduction for South African Readers*. Pretoria: Haum Tertiary.
- Pont, AD 1985. "Soek in die Verlede: Geestelike Toerusting vir die Stryd om Selfbehoud", in *Journal of Racial Affairs*, 1985, 2 & 3: 58-63.
- Potgieter, F.J.M. 1961. "Is die Apartheidsbeleid Moreel te Regverdig?" in *Grense: 'n Simposium oor Rasse- en Ander Verhoudinge*. Stellenbosch: Universiteits-Uitgewers.
- Praamsma, L. 1981. *De Kerk van alle Tijden. Verkenningen in het Landschap van de Kerkgeschiedenis*. Deel IV. Franeker: T.Weaver.
- Pressley, H.E. 1981, Letter to Ben Marais, 2 September 1981. Princeton.
- Pretoria News*, 13 August 1964.

BIBLIOGRAPHY

- Pretorius, W. et al 1991. *So Onthou Ons Hulle/Middelburg Pays Homeage*. Middelburg: Middelburg Karoo Publicity Association.
- Prinsloo, C.W. 1939. "Die Bloedvermenging-Vraagstuk (Historiese Oorsig)" in *Rassebakens*, 5-40.
- Rhodie, N.J. & Venter, H. J. 1960. *Die Apartheidsgedagte, 'n Sosio-Historiese Uiteensetting van sy Ontstaan en Ontwikkeling*. Kaapstad: HAUM.
- Roodt, L.F.P. 1976. *Gedenkboek Uitgegee tydens die Eeufeesviering (1876-1976) van die Nederduitse Gereformeerde Gemeente Steynsburg*.
- Ross, A. 1986. *John Philip, 1775-1851: Missions, Race and Politics in South Africa*. Aberdeen: Aberdeen University Press.
- Rossouw, G.J. 2001. "Essentials of Apartheid", in J.W. Hofmeyr, C.J.S. Lombaard & P.J. Maritz (eds), *1948 Plus 50 years: Theology, Apartheid and Church: Past, Present and Future*. Pretoria: IMER Publishers.
- Rossouw, P. 1988. *Ekumeniese Verkenning: 'n Kort Oorsig*. Bloemfontein: NG Sendingpers.
- Saayman, W.A. 1979. "Separate Dutch Reformed Churches: Notes on the Historical Perspective", in A.C. Viljoen (ed), *Ekumene Onder die Suiderkruis*. Pretoria: Universiteit van Suid Afrika, 107-111.
- Sandenbergh, J.S. 1979. *Barend Jacobus Marais: Student en Studenteleraar*. Unpublished BD Mini Thesis, University of Pretoria.
- Serote, M. 1981. *To Every Birth Its Blood*. Johannesburg: Raven Press.
- Shillito, E. 1933. *Nationalism: Man's Other Religion*. Chicago: Willet Clark & Company.
- Smith, N.J., O'Brien Geldenhuys, F.E. & Meiring, P.G.J. (eds) 1981. *Storm-Kompas. Opstelle op Soek na 'n Suiwer Koers in die Suid-Afrikaanse Konteks van die Jare Tagtig*. Kaapstad: Tafelberg.
- Sonop Council, 1999. Letter to Mrs Sibs Marais, 26 February, 1999. University of Pretoria.
- Stanford, M. 1994. *A Companion to the Study of History*. Oxford: Blackwell.
- Streak, M. 1974. *The Afrikaner as Viewed by the English: 1795-1854*. Cape Town: Struik.
- Strydom, J.G. 1938. "Segregasie of Gelykstelling", in *Die Gereformeerde Vaandel*,

BIBLIOGRAPHY

- 6,10:306-309.
- , 1939. "Ons Sendingbeleid van Apartheid", in *Die Kerkbode*, 3 May 1939, 787-788.
- Sunday Chronicle*, 21 June 1964.
- Swanepoel, T. 1997. *My hart wil Afrika*. Kaapstad: Queillierie.
- Terblanche, S.S. 1998. *Die Lewe en Werk van Evert Philippus Groenewald in Kerkhistoriese Perspektief*. D.Th Thesis, University of South Africa.
- The Cape Argus*, 11 June 1964.
- The Club of Old Student Council Chairmen, 1999. Letter to Mrs Sibs Marais, 28 January 1999. University of Stellenbosch.
- The Office of the General Synod, 1999. Letter to Mrs Sibs Marais, 29 January 1999. NG Kerk General Synod.
- The Natal Mercury*, 25 June 1964.
- The Pocket Oxford Dictionary of Current English*. 5th Edition. 1969. Oxford: Clarendon Press.
- The Southern Cross*, 17 June 1964.
- The Star*, 10 June 1964.
- The Sunday Tribune*, 18 June 1964.
- Tutu, D. 1995. *The Rainbow People of God: South Africa's Victory Over Apartheid*. Toronto: Bantam Books.
- Van Butselaar, G.J. 2001. "...In the Context of Europe", in J.W. Hofmeyr, C.J.S. Lombaard & P.J. Maritz (eds) 2001. *1948 Plus 50 years: Theology, Apartheid and Church: Past, Present and Future*. Pretoria: IMER Publishers, 150-168.
- Van der Watt, P.B. 1973. *Die Loedolff-Saak en die Nederduitse Gereformeerde Kerk 1862-1962: 'n Kerkhistoriese – Kerkregtelike Studie*. Kaapstad. Tafelberg.
- , 1977. *Die Nederduitse Gereformeerde Kerk: 1834-1866*. Deel II. Pretoria: NG Kerkboekhandel.
- , 1987. *Die Nederduitse Gereformeerde Kerk: 1905-1975*. Deel IV. Pretoria: NG Kerkboekhandel.
- , (ed) 1989. *Deo Gloria! Teologiese Fakulteit 1938-1988*. Pretoria: NG Kerkboekhandel.
- Van Heerden, W. 1952. "Review of Colour", in *Dagbreek en Sondagnuus*. 9

BIBLIOGRAPHY

- November 1952.
- Van Jaarsveld, F.A. 1979. *Die Evolusie van Apartheid en Ander Opstelle*. Cape Town: Tafelberg.
- Vermeulen H.J.J. 1952. *Middelburg: Kaap / Cape Centenary Book: 1825-1952*. Middelburg.
- Villa-Vicencio, C.M.L. 1979. "An Ideology in Transition", in A.C. Viljoen (ed), *Ekumene Onder die Suiderkruis*. Pretoria: Universiteit van Suid Afrika, 154-177.
- , 1988. *Trapped in Apartheid: A Socio-Theological History of the English-Speaking Churches*. New York: Orbis Books.
- Viljoen, A.C. 1979. *Ekumene onder die Suiderkruis*. Pretoria: Universiteit van Suid Afrika.
- Visser't Hooft, W.A. 1956. Letter to Ben Marais, 17 October 1956. Geneva: World Council of Churches.
- , 1979. "Het Gesprek met Zuid-Afrika in de Eerste Jaren van de Wereldraad", in A.C. Viljoen (ed), *Ekumene Onder die Suiderkruis*. Pretoria: Universiteit van Suid Afrika, 178-181.
- Vorster, J.D. 1947. in *Gereformeerde Vaandel*. August, 4.
- , 1978. *Veelvormigheid en Eenheid*. Kaapstad: NG Kerk-Uitgewers.
- , 1986. *Die Rots Waaruit Jy Gekap Is*. Unpublished Manuscript of Autobiography. Steynsburg.
- Wainwright, E. & Wakabayashi B. (eds) 1988. *South Africa: Reform or Revolution*. Johannesburg: Professors of World Peace Academy.
- Wilgenhof House Committee, 1999. Letter to Mrs Sibs Marais, 11 February 1999, University of Stellenbosch.
- Zionist Record and S.A. Jewish Chronicle*, 10 July 1964.

4. INTERVIEWS

- Anon. 1969. Afrikaners and Jews - a frank discussion, in *New Nation*. 2, 9:1-6.
- Anon. 1974. Interview with Ben Marais, in *Beeld*. 20 November 1974.
- Aucamp, B. 2002. An historian from Steynsburg, 17 September 2002.
- Du Plessis, C.C. 2002. Grandfather (Botha) was the brother of Ben Marais' mother;

BIBLIOGRAPHY

- Mara Marais lived with Du Plessis' grandparents, 12 September 2002.
- Du Plessis, J. 2002. Mother, Mara, was youngest sister of Ben Marais, 4 October 2002.
- Hattingh, A. 2002. Mother was sister of Ben Marais' mother. Melvina Marais lived with Hattingh's mother (Botha), 17 September 2002.
- Hofmeyr, J.W. 1985. "Kerkgeskiedenis, Die Koningin van die Teologiese Wetenskappe", Deel 1, in *Theologia Evangelica*, 1985,18,3:32-41.
- , 1988. "Kerkgeskiedenis, Die Koningin van die Teologiese Wetenskappe", Deel 2, in *Theologia Evangelica*, 1988,21,1.
- Krause, O. 1973. Dr Ben Kyk Terug: en Nou Sê Almal So, in *Rapport* 4 March 1973:15.
- Marais, A. 2002. Ben Marais' daughter, 17 December 2002.
- Marais, P.A. 2002. Mother, Johanna, was Ben Marais' eldest sister, 20 September 2002.
- Marais, S. 2000. Ben Marais' wife. Various occasions.
- Meiring, P.G.J. 1979. "'No Regrets', - 'n Vraaggesprek met Professor Ben Marais oor Hoogtepunte in sy Lewe", in A.C. Viljoen (ed), *Ekumene Onder die Suiderkruis*. Pretoria: Universiteit van Suid Afrika, 78-91.
- Naudé, B. 2003. Friend of Ben Marais. 19 August 2003. Johannesburg.
- Steyn, H. 2002. Daughter of JD Vorster; historian and curator of museum in Steynsburg, 17 September 2002.
- Swart, G. 2003. Old student, friend, and theologian of the NG Kerk. 20 January 2003.
- Ross, A. 2001. Missiologist and Mission Historian. 27 November 2001. Edinburgh.
- Van Niekerk, A. 2000. Old student. University of Pretoria, 14 April 2000. Pretoria.
- Viljoen, A. 1986. *In Gesprek met Oom Ben*. Pretoria: University of South Africa.

5. SYNOD AGENDAS, REPORTS AND MINUTES

1857. *Acta Synodi*. NG Kerk Archives, Cape Town.
1929. *Die N.G. Kerk in die O.V.S. en die Naturelle-Vraagstuk*.
1931. *Die Kerksaak tussen Prof J. du Plessis en die Ned. Geref. Kerk in Suid Afrika. 'n Woordelike Verslag van die Verrigtinge, met die Uitspraak, in die*

BIBLIOGRAPHY

- Hooggeregshof, Kaapstad, November - Desember 1931.* Kaapstad: Nasionale Pers.
1935. *Handelinge van die Raad van Kerke.*
1944. *Agenda van die 20ste Sinode van die Ned. Herv. of Geref. Kerk.*
1944. *Handelinge van die Sinode van die Ned. Herv. of Geref. Kerk.*
1944. *Verslag van die Sinodale Kommissie van die Ned. Herv. of Geref. Kerk.*
1947. *Handelinge van die Raad van Kerke.*
1948. *Wette en Bepalings vir die Regering van die Nederduitse Hervormde of Gereformeerde Kerk van Suid Afrika.*
1948. *Handelinge van die Sinode van die Nederduitse Hervormde of Gereformeerde Kerk van Suid Afrika.*
1951. *Handelinge van die Sinode van die Nederduitse Hervormde of Gereformeerde Kerk van Suid Afrika.*
1954. *Handelinge van die Sinode van die Nederduitse Hervormde of Gereformeerde Kerk van Suid Afrika.*
1957. *Handelinge van die Sinode van die Nederduitse Hervormde of Gereformeerde Kerk van Suid Afrika.*
1962. *Handelinge van die Algemene Sinode van die Nederduitse Gereformeerde Kerk van Suid Afrika.*
1966. *Handelinge van die Algemene Sinode van die Nederduitse Gereformeerde Kerk van Suid Afrika.*
1970. *Handelinge van die Algemene Sinode van die Nederduitse Gereformeerde Kerk van Suid Afrika.*
1997. *Die Verhaal van die Ned Geref Kerk se Reis met Apartheid: 1960-1994: 'n Getuienis en 'n Belydenis.* Opgestel in opdrag van die Algemene Sinodale Kommissie van die Ned Geref Kerk.

6. ARCHIVES

- NG Kerk Congregation Burgersdorp.
- NG Kerk Congregation Middelburg.
- NG Kerk Congregation Steynsburg.
- NG Kerk Congregation Pretoria East.

BIBLIOGRAPHY

NG Kerk Congregation Venterstad.

NG Kerk Synod of Northern Transvaal, Pretoria.

NG Kerk Synod of the Western Cape, Cape Town.

Public Museum Middelburg.

Public Museum Steynsburg.